

2022-06-22
I2022/01393

Infrastrukturdepartementet

Statens energimyndighet
Box 310
631 04 Eskilstuna

Uppdrag att analysera en effektivare användning av energi, effekt och resurser för att underlätta elektrifieringen

Regeringens beslut

Regeringen ger Statens energimyndighet (Energimyndigheten) i uppdrag att analysera hur användning av energi, effekt och resurser kan effektiviseras för att underlätta utfasning av fossila bränslen genom elektrifiering.

Uppdraget består av följande tre delar.

1. Energimyndigheten ska identifiera och analysera den samhällsekonomiskt effektiva energieffektiviseringspotentialen i olika sektorer och verksamheter vid olika scenarier med hög elektrifiering i ett kort- och långsiktigt perspektiv. Analysen bör inkludera identifiering och analys av hinder, oönskade rekyleffekter, energimarknadernas funktion och marknadsmisslyckanden. Även potentialen för efterfrågeflexibilitet kan ingå genom en samlad analys av hur energieffektivisering och efterfrågeflexibilitet samverkar. Vid behov kan förslag lämnas för att undanröja marknadsmisslyckanden i syfte att uppnå det riksdagsbundna energieffektiviseringsmålet till 2030.
2. Energimyndigheten ska analysera styrmedel som påverkar energianvändningen, i syfte att minska effektbehovet vid topplastsituationer i de fall det bedöms kunna ge en betydande minskning. Detta ska inkludera en analys av huruvida det är ändamålsenligt och effektivt att inkludera ett krav på redovisning av effektdimensionen i regelverken för energideklarationer för byggnader respektive energikartläggningar i stora företag samt peka ut inriktningen för hur det i så fall kan göras på ett effektivt sätt.

3. Energimyndigheten ska slutligen genomföra en kvalitativ och kvantitativ analys av miljöeffekter och resursanvändning i olika elektrifieringsscenarier. Syftet med analysen är att öka synergier mellan ökad elektrifiering, ökad resurseffektivitet samt en hållbar mark- och vattenanvändning så att miljökvalitetsmålen kan nås. Analysen bör beakta Miljömålsrådets slutsatser.

För det fall Energimyndigheten lämnar förslag på nya åtgärder ska myndigheten analysera och ta ställning till hur förslaget förhåller sig till EU-rätten och bestämmelserna om statsstöd. Om Energimyndigheten lämnar förslag på nya eller ändrade regler ska en konsekvensutredning göras i enlighet med förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Vid genomförandet av uppdraget ska Energimyndigheten ge Energimarknadsinspektionen, Naturvårdsverket, Boverket och Trafikverket möjlighet att lämna synpunkter utifrån sina respektive ansvarsområden. I det fall potentialen för efterfrågefleksibilitet berörs i genomförandet av uppdraget ska nära dialog föras med Energimarknadsinspektionen och Affärsverket svenska kraftnät (Svenska kraftnät) för att tillvarata kunskaper och bygga vidare på befintligt arbete inom området.

Energimyndigheten ska vidare bistå utredningen Vita certifikat (I 2021:01) med underlag. Uppdraget ska dessutom genomföras i nära dialog med Regeringskansliet (Infrastrukturdepartementet).

Energimyndigheten ska senast den 15 december 2023 redovisa uppdraget till Regeringskansliet (Infrastrukturdepartementet).

För uppdraget får Energimyndigheten använda 1 miljon kronor som ska redovisas mot det under utgiftsområde 21 Energi för budgetåret 2022 uppförda anslaget 1:10 Energi- och klimatomställning på lokal och regional nivå, anslagsposten 1 Genomförande av elektrifieringsstrategin m.m.

Skälen för regeringens beslut

Regeringen beslutade den 3 februari 2022 en nationell strategi för elektrifiering (Nationell strategi för elektrifiering – en trygg, konkurrenskraftig och hållbar elförsörjning för en historisk klimatomställning, I2022/00299). Strategin tar ett helhetsgrepp på vad som krävs i energisektorn för att en kraftfull elektrifiering ska vara möjlig till

2045. Strategin innehåller en övergripande målbild för elektrifieringen och en politisk inriktning med 67 åtgärder inom tolv punkter.

Punkten tre i elektrifieringsstrategin handlar om att energi- och resursanvändningen behöver vara effektiv för att klimatmålen ska kunna nås på ett hållbart sätt. Regeringen bedömer att det finns en stor potential för ytterligare energieffektivisering. Effektiviseringstakten bör öka genom att ta tillvara den samhällsekonomiskt effektiva potentialen i olika sektorer. I elektrifieringsstrategin slår regeringen fast att särskilt fokus ska läggas på möjligheterna att minska effekttoppar i samband med effektivare energianvändning för att underlätta en snabb elektrifiering. Även flexibilitet i elanvändningen, där effektbehov flyttas utan att det totala energibehovet ändras, behövs i större utsträckning i elsystemet framöver.

Elektrifiering kan minska energianvändningen i vissa sektorer och öka den i andra. Transporter och arbetsmaskiner blir betydligt mer energieffektiva när eldrift ersätter förbränningsmotorer. Industrins elektrifiering kan ge stor klimatnytta, men samtidigt innebära ett ökat energibehov. Kunskapen behöver öka om den samhällsekonomiskt effektiva energieffektiviseringspotentialen inom olika sektorer och hur effektivisering av energibehovet kan bidra till att möjliggöra en ökad elektrifiering som behövs för att nå klimatmålen.

Effektiv energianvändning är även högt upp på agendan inom EU som ett sätt att minska beroende av fossila energikällor och specifikt import av olja och gas från Ryssland. Energieffektivisering kan hjälpa till att snabbt minska EU:s beroende av import av fossila bränslen samt öka konsumenters och företags motståndskraft mot höga energipriser.

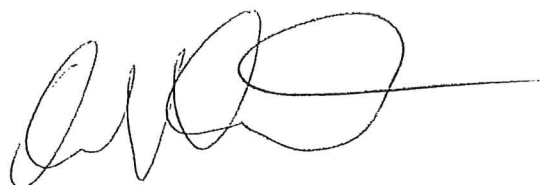
Fler miljövärden än minskade klimatutsläpp behöver värnas när samhället elektrifieras och kunskapen om elektrifieringens inverkan på miljö och resurseffektivitet behöver öka. Energimyndigheten har inom ramen för Miljömålsrådets projektområde *Hållbar elektrifiering* genomfört en kvalitativ analys av elektrifieringens effekter på de svenska miljömålen (ER 2021:28), vilken kan tas vidare för att även göra kvantitativa bedömningar.

För 2023 beräknar regeringen att ytterligare 1 miljon kronor kommer avsättas för uppdraget från samma anslag under förutsättning att riksdagen anvisat medel för det aktuella anslaget.

På regeringens vägnar

Khashayat Farmanbar

Oskar Kvarnström

Kopia till

Statsrådsberedningen/SAM
Finansdepartementet/BA, BB och SFÖ
Miljödepartementet/KL, NM och V
Näringsdepartementet/BI, EIN, MK och SMF
Infrastrukturdepartementet/US
Affärsverket svenska kraftnät
Boverket
Energimarknadsinspektionen
Naturvårdsverket
Trafikverket